

Bosnian A: literature – Standard level – Paper 1
Bosniaque A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Bosnio A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napišite književnu analizu usmjerenu datim pitanjima samo **jednog** od niže navedenih odlomaka. U vašem odgovoru treba se pozvati na obe smjernice.

1.

Čekali smo kraj one gredice, još deset minuta, a onda smo čuli oluje sa radiostanice i Ljubibratićev daleki glas:

– Kreni! Odmah! Sve je potvrđeno!

5 Džip se odvojio od gornje strane uskoga puta, krenu dva-tri metra u rikverc, pa zaklizi preko Trebevića, polahko i naniže, vojnik je vozio lijevom rukom, desnicom je izgasio sva velika svjetla, potom je njome izvadio cigare, neraspakovanu crvenu kutiju Marlboro. Požudno je prisloni na usta, zagriže najlon i omot, i zadovoljno ih razdera zubima, onda počne udarati kutijom od volan, tri cigarete naviriše kroz progriženi dio, on ustima, pa zubima, stisnu jednu, 10 zapali je, povuče dug dim do u samo dno prsa, vidim da ga ispušta gustog, dugog kao mačkov rep, i vidim u prljavom ogledalu: guta pljuvačku u velikom zadovoljstvu, i onda baci upaljač pod prednje staklo, gdje je već bio bacio onu razderanu kutiju.

I onda se prolomi njegov glas prema nama, ja sam u svome strahu bio i nestao:

– Djevojko! Danas si rekla: ne znaš me!

15 To je rekao jasno, glasno, strogo, vidim kroz onu rijetku zelenu željeznu mrežu da je samo jednom, kratko, pogledao Suadu, uhvatio ju je očima u okviru retrovizora.

To je bilo treći put, najstrašniji, da nam štogod kaže.

– Ne znam te! – reče Suada suhim glasom, kao da nije bio njen, kao da se njime javila usred trčanja uz usporitu njivu.

20 – Ne znam ni ja tebe! Naravno da te ne znam! Samo ti se lika sjećam! Malo te se sjećam, plava si, djevojko, plava. Upamtio sam te plavu, otprije godinu dana, išla si iz Rogatice, vozila sivu ladu, stopirao sam kraj benzinske stanice, stala si, uzela me i prevezla do Dujmovića okuke, tako sam i tražio. Zahvalan sam ti, zapamtio sam ti to, prepoznao sam te danas na onom guvnu, i, evo, vraćam ti. Ljeto lani, ljeto ove godine! Žega lani, žega danas, dobro za dobro... A ko zna je li dobro...? Ne boj se, ni ti, ni brat ti! Neću vam ništa! 25 Niko vam neće uraditi ništa ružno! Prošli smo kroz Pale, idemo preko Trebevića, vi sjedite i gledajte preda se, sad ćemo proći iza Vidikovca, spuštamo se na linije kod Jevrejskog groblja. Tamo je moj drug Ljubibratić, on će iz svoga rova na vrijeme dati znak vašima, naniže, na liniji preko Jevrejskog groblja, da vas prihvate. Ljubibratić je sve uredio, vaši će pustiti našeg Savanovića, pravog glupaka, da ne kažem jednu policijsku budalu, napila se neku noć, 30 zalutala preko jevrejskih grobova pravo vašima u rovove. Prava sreća pa ga nisu ubili! Od mene za vas dvoje toliko, a vama sretno bilo u Sarajevu.

Zašutio je, ugasio je pola one cigarete, promolio je glavu kroz lijevi prozor i vozio polahko.

Enes Karić, *Jevrejsko groblje* (2011)

- (a) Diskutujte o autorovoj namjeri i/ili poruci u odlomka.
- (b) Analizirajte autorov izbor riječi i ulogu živopisnih opisa.

2.

Volim popljuvane

Za Senada Pećanina

5 Volim one lude, što su prvi vrisnuli
ne računajući što će dobiti, što izgubiti
One što su vazda bili u manjini. Što su
stajali po strani na koncertu i na stadionu
Kad je svjetina tražila vješala i krv

10 Volim one blesave što nisu čekali kraj
da bi uzeli riječ. Za njih je
lomača spremna, neprestano tinja
Uvijek ih čeka omašćena grana,
podmazana giljotina, skovan križ
U ovom se času zida tisuću zatvora
za nekoliko njih

15 Volim budale što su prešutjele glas
opreznih, što su prve stavile glavu u torbu
(i još je uvijek tamo drže)
jer im oči nisu mogle mirno gledati zlo.
Volim bene što su proklele izvođače radova
kad je podizan zid, kada je rušen most

20 Volim popljuvane, ismijane,
One što se nisu obzirali na formu
Što su ustali protiv rimske vlasti
nacionalnog raja, one što su ih se
odrekla braća, što su ih napustile žene

25 zatajili učenici, osudili svećenici

Oni su nam osvjetljavali put

Mile Stojić, *Prognane elegije* (2004)

- (a) Diskutujte o osnovnoj temi pjesme.
- (b) Kako je pjesnik iskazao svoj stav u datoj pjesmi?